

Դու կհանձնես գառար ֆիլիսոֆիա և
 Կինը դու վիճի վե մեճալի գարմա-
 2 ջուտուղունա խքախաթ ջլմադ ի-
 ն, Բրուտիս մուխալիլըրընին եադ-
 արարըր մեքիուալար կեօղտնե կե-
 ինյե քեհալի արը, խառնալըլըլը
 Կամա ֆեհալըր լյե բուլիքըրե,
 Եւ մէն դուրսումնաուն գհաւո՛ւ, ՄԾ

առավել նորա բանն յաջողի : Ի վի
Մատուած օրհնի մեր հողը , մեր շու
նոր , եւ ի ի հոգի : Հայտնի եւս մի

«Կանոնում է: Ուսումը, խմորը, քեֆ-
անիքը, իրար պաշտպանինք, իրա-
յուն արեւով խնդանք: մէկ օր կը մեռ-
նինք որ ողորմի էլ չտան, հօ՛ կէօռ-
պէկէօռ չին ասել: Մարդ ի՛նչ որ
անի, է՛ն իր առաջը կու գայ . . .
Հարկը տարի կը լլի որ լուսահողի
Ապովը մեռել է, է՛ն նորա ողոր-
մին հա՛ կայ, հա՛ կայ, թուրք ու
Հայ նորա գերեզմանումն են երգու-
ում: Ճամբի վերայի մեծ այգու ա-
նունը Հընտարան է հասել: որ իւր
ձեռքովը տնկեց որ ամեն անցնող
նորա բարութիւնը վայելի: չորս հո-
գի ամեն առաւօտ ի՛նչ պտուղ որ
ծառիցը վար էր ընկում, հաւաքում
էին, ու կթոցներով տանում էին
ճանրուն յիւր գնում ու անցնողնե-
րի ճէպն ու խուրճը լցնում: Էն մեծ
այգուցը մէկ պտուղ, մէկ թաւ գի-
ւնի իրենց տանը էին բանացնել, լոկ
կը պահէին ու աղքատ գեղըցոնց կը
բաժնէին:

«Ի՛նչ պիտի տանինք էս փուճ աշ-
խարհիցը: Ես պիտի որ աշխարհի
տէք էլ դարձայ, էլի պիտի հողը
մտնիմ: Իմն է մի բուռն հող, մի
գաղ կտու: . . . Ետեքնէ՛ր ճան, ըր
ստի հողն եմ: տրիւտ եմ՝ տուում
թէ ծուռ: Գրի սեն ու սպիտակը
է՛մ գիտում, ամմա ես իմ կարծ
խելովը էսպէս եմ քննում աշխար-
հի բանը: ո՛վ չի ուղում իր քէֆն է-
ամեն մարդ իր գլխի տէքն է, է՛ֆ
«է՛ն, Դե՛մք Դե՛մք (քէֆը քու-
կը): գիտը տանուտէրին, թուրքն
անիծած է: խօսքն օրհնած: Ի՛նչ
կ'ասես, տա՛նուտէր, թէ սուտ եմ
ասում ընդիս խփիր . . . Ես էլ
ձէնս կտրեմ: իրաւ է վարպետի ու
վարդապետի մօտ չիմ մեծացել, ամ
մա իմ լուսահողի ողորմածիկ հայրը
տա՛մը վարդապետի խելը ունէր: Ի՛նչ
որ խօսում էր հէնց իմանա թէ Ա-
ւետարանի կողքին դրած ելլեր, սաղ
Աստուածաշունչը փորում ունէր:
մէկ խօսք խօսալիս հազար վկայու-
թիւն էր բերում: Ժամագիրքը չա-
րախանը սաղմոսն ու յայտնուրքը
հօ՛ ջրի պէս դիտեր, Հարիւր փիլի-
սոփայ, վարդապետ, տէրտէր հա-
ւաքէին բերաններին խցում էր ու
ճամբայ գնում: Մէկ ժողովարար
մեր դեղը գալիս պէտք է արթուն
կենար որ նորա ձեռքը չընկնի: Թէ
չէ՛ Աստուած ազատի, հողին հա-
նում էր որն որ շատ անգամ չէր խ-
մանում: Թէ իւր եկած ճամբան ո՛րն
է, էս էլ հմիկ լաւ, շատ որ խօսում
եմ, նորա հիւնարն է, թէ չէ ես
ով եմ որ ի՛նչ գիտեմս:

«Բանը էն չի որ մարդ արշալուսը
ձագերի, գնաց ժամը, մէկ երկու
ժուռը գնի, դուրս գայ, մի քիչ գըր-
քին մտիկ անի, երթկայ, քունը
տանի, կակուղ բարձի վրայ, զայ-
թուքի եօրդան սօշակում երկընայ,
ուտի, խմի, քէֆ անի, փորն ու
գլուխը հաստացնի, ու դայ մեր
ճանին ընկնի թէ ինչ որ վատընկել
է, էն էլ մեղ տուէք, որ տանինք,
ուտինք, հագնինք, ձեղ համար ա-
ղօթք անինք . . .
«Ասինքթէ կարդաւոր են խաթըր-
ներիցը չենք անցնում, չենք ուղում
որ անէ՛քի պատճառ դառնանք,
յուրքի ուսագլխի անէ՛քը զօրաւոր
է, լաքին իրենք էլ մի քիչ պէտք
է իրանց չափը ճանաչեն:
«Անունը ճգնաւորներն լաւ կար-
գաւոր են, ինչ խօսք ունիմ նրանց,
բաժակի, մի համ չեն տեսնում,
հագածին բողբոջն է, չոր գետնի
վրա են նստում, երեսնիցը լցւա է

վար թարում, որ տաս էլի կօրհնեն
«Նուա էլի կօրհնեն, մօտերնին դա-
ցած ժամանակը, Աստուծոյ բան են
խօսում, կական երես տեսնելիս՝ հօ՛,
Երկու վերոք ճամբայ հեռու են
փախում . . .
«Րի՛ արածն Աստուծոյ հաճելի
կու գայ ձեղ եմ հարցանում: Ասում
էլ ես, աղաչանք անում: ականջին
վեր են անում, մեր ողորմել էլ մեղ
նման էլ ուտում, էլ մեծանում, չենք
գիտում որ մենք սով ընցնենք,
գիտացողն էլ ականջը գոցել է, ու՛մ
ասես, թէ սուտ եմ ասում, ալ ճէ-
մհաթ, մատերնիդ աչքս կտնցեք:
Թէ չէ նիհայէթ մեր աղղը որ խեղճ
է Զաւցել, թրի, կրակի էսիր է ե-
ղել, բոլորի պատճառն էս է, որ
մեղ մէկ ստղ չի ըլլում: Թէ մենք
«Վ ենք: մեր հաւատն ի՛նչ է ընչի
համար աշխարհ եկել ենք: քէօր
գալիս ենք, քէօր գնում, Հաւն էլ
օրը հարիւր անգամ ջուր խմելիս կամ
կուտուտելիս, գլուխը ցած պընում,
բարձրացնում է: Էտով ի՛նչ կ'ըլլի:
«Ով չի գիտի թէ երկնքում Աստուած

կայ, մեղ համար դատաստան կայ
«ամա պէտք իմանանք էլ թէ երկ-
րումը ի՛նչ պէտք է անենք որ էս
«դատաստանի տակովը չընկնինք: է՛,
«աղաչեք, էսպէս չի, դուք առա-
ցեք: Ես մեղայ, գլուխ քարը: 8օ՛
«յետին թուրքն էլ Ղուրանի շատ
«փայլ բերնուց գիտի, ես մէկ Հայր
«մեր չեմ գիտում: հապա ի՛նչ խն-
«նամ: Թէ հողիս ուր կ'երթայ, մար-
«մինս ուր: Հապա իմ խեղճ երկնքն
«էլ ինձանից ի՛նչ պէտք է սովորին . . .
«Շատ բան ասել չի ըլլում, չի ըլլում
«որ մարդ իր մատը իմ աչքը կտնի,
«ամա ինչ անիմ, սիրտս պատուում
«է երբ մեր ողորմելիւթ ինչը միտս
«եմ բերում: Թո՛ղ ինձ կարգացնեն,
«որդ ուս ուսումն տան մեղ ճամբայ
«ցուցնեն, ճամբից՝ Հանին, սատա-
«նի փայ ըլլիմ, մէկ բառ հողի, մէկ
«գաղ կտաւի, ժամ, պատարագի
«հարապ ըլլիմ: Թէ աչքս որ ուղեն
«չհանեմ ու իրանց չտամ, որդիս որ
ուղեն, չմարթեմ մատաղ չանիմ:
(Շարունակ է)

SUN FIRE OFFICE
LONDON

ՍՐԵՆ ՍԱՅՔԵՐ ՕՍԵՐԻՏ

ԵԱՆԿԸ ԻԶԻՆ

ՍԻՎՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՆԵՆԱՍԸ

Իշպու գումարանն, 1 շտաբատ 1710
տա թէլըլ օրունու օրուպ, էլ, էլ, էլ,
վէ էպիլիյի տայիլ, էլ ք ճինս էլիստ,
Փապիլիյայ եսխօտ դրաւթա տայիլ
ալէաթ, լիմանլարտա: Եղուլուն
կէմիլէլ, վէ տլրունիտէքի մայլէր, ետ-
րըմադ տա վէ եախօտ իտալիլ օրունադ-
տա պուլունան կէմիլէր վէ զայրիհիւ
վէ զայրիհիւ, Եանկուն գարը սիկուր
թա իթմէք, քէզա գարաթ վէ դիւանա-
աթընտ էօտէմէք իշին իլան խտէր:

Ալիւրթայա գումադ խթէյէնէրէ գ-
լալը օլունադ իշին, ինարաթ զայթ
էհլէն Փիւթթ իլէ ալունադտա տըր:
Ջարաթիլտէ օլունաթըն գումարանայ
մէղ զիւրուն Գալթիտա իշլէ մէլ բա-
ղարնտա Դօ . 24 Մ . Հանսօն Պանգիլէր,
վէ գումարանանն Աճէթիլէ միւրաճ-
աթ իլէմէլէրի:

ՄՈՒՀԻՄԻ ԻԼԱՆ

ԵԱՆԿԸ ԻԶԻՆ ՍԻՎՈՒՐԹԱ

ՆՕՐԹՃ ՊԻՐԻԻԷՆՏ ՄԷՐԲԸՐԹԱՅԼ

ՍԻՎՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԱՆԵՆԱՍԸ

Պու կիւնքի թէլըլ սլրմայէտի (ան-

ուանական) ԼԵՄ . Ինկ . 8.000.000

Ասլը սլրմայէ ԼԵՄ . Ինկ . 2.000.000

Շինիլէտէք քարտուն արթը ԼԵՄ . Ինկ . 2.858.119

Պու կիւնքի մէվճուտ սլրմայէտի 4.858.119

Գումարանանն ելլըլ իրաւը 800.000

Իշպու գումարանայ 1809 տա, Եանի
պուլունան 81 ալէնէ էվլէլ թէլըլ օրուն-
անչ օրուպ, վէ քնտի սլրմայէտիտէն
մատտէ քարտուն արթըրըլը պէյիւր
մէպլըլ իլէ տիւնեանն էն պէյիւր չիւ-
թէթլըլիլ սըրաթնա կէյիլ տըր:

Կէրէք էհալին քէնտի մալադաթն-
տա վէ կէրէք Աթամալ վէ կալթա կէօմ
րիւթլըլիլտէ պուլունան մալլըլ, վէ կէ-
րէք էվլ, մաղապա վէ էպիլիյի սպլըլէ վլ
էլեա, քէյլըլտէ վէ եախօտ չէլիլ իշին-
տէ, սիկուրթա իթմէք իշին իլան խտէր:

Ալիւրթա թուրմադ խթէյէնէրէ Գա-
լաթտա Գէրդ պէյ խանըտա Դօ . 9
մէղըլը գումարանա թարաթընտան գու-
րթըլը քարալիլտի պուլունան աճէթիլ Մ .
«Ուլլըմ Բ . Սուանա վէ եախօտ խթան-
սլրտա Շէրիֆ բաշա խանըտա Համար-
ձուտ աղա Յովսէփեան միւրաճաթ իլ-
լէմէլէրի:

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԼՁ ՎԷ ՄԻԻԷԼԻԷ

ՕՐԱՆԻ ԽՕՃԱՄԱՐԱՆ

Օ . ԽՕՃԱՄԱՐԱՆ ԹԱՊԱՆԵՆԱՆԷ

ԵՈՒՍՈՑԱՆ ԻՍԷՆ . 4-5

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

ԻՐԱՆԱԹ

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻԹԷ

Ի ԳԵՏԻՅԱ ԲԱՇԱ

ՀՀամ օրունան Պահճէ—գարու Գարադօլլանէսի գարադընտա
վաղը նիւմբօ 7 Էճաճը մաղադաթնտա (ՀԻԼԼՍԻՍԻՁ) մէվսիմ իշին,
հէր նէվի ալա ճընս խալիս պալըք եաղլարը չիլէ վէ օգկա իլէ պուլուն-
տուլու կիլի, սալըլ հէր նէվի թաղէ խալիս Էճաճաթ Փիւրուլթ օրունուր:
Քէղալը Պօրոտ շարապալարը չիլօլթալար, չրուպ, իլօլի, վէ տայիլա
թաղէ վէ գօղուրու եաղլար (բարֆիլմըրի) էվրօթա վէ Ալմանեա մատէն
սուլարը: քէղալը 2Իթլի սուլունուն տալի խթանալօլ թարաթընտա ասըլ
տէքօղիթօտ միւմալիլէր վ. ԳՄՍԱՊԱՆՏԱ պուլունուպ, իսթէք իտէն
րաղպիթու միւլթէրիլթ թաղէ վէ էհլէն Փիւթթա պուլունադլարը իլան
օրունուր:
Խմտի կէրէք պուլունաթի Էճաճըլարա, վէ կէրէք թաղարարտա
պուլունան էսանֆարա գըլէ իլէ վէ հաղը Էճաճաթ խալիս օլարադ սաթըլ
օրունադտա տըր: (Պու պապտէ Էճաճըլարը միւլթէրիլթ տալի հէ-
քիլէ վէ Էճաճաթ պէհանէ պուլունադադ, պիլ թաղըլ գալալ վէ էսկի
Էճաճաթտան գուրթուլարադ, չիթաթէրի օլարադ հէր քէսին մէմուն օ-
լաճաղը տէքէար տըր:)

ԻԼԱՆԱԹ

ԹԱՏՐՈՆ ՕՍՄԱՆԻԹԷ

Ի ԳԵՏԻՅԱ ԲԱՇԱ

1870 ԴԵԿ . 19 ՇԱՐԱԹ ԳԻՇԵՐԹԱՄ 2 1/2
ՎԱՐՁՈՒԹԻԻԷ Պ . Թ . ՎԱՐՁՈՒՎԵԱՆԻ
Բ . ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄՆ ԲԱՅԱՆՈՐ-
ԳԱԳՐՈՒԹԵՆ
ԵՐԱՅԵՏՈՒԹԻԻԷ ԻՍՕՒԳ
Պ . 4 . Պօլիլի . Պ . Ե . ՄԷԼԷԻԷ
ՅՈՎԱԷ ԵԶԵՐԱՊԱՀ
ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹԻԻԷ
Ի ՄԷ ԵԱՄԵԶԷԷ Ե ԵՐԷԷ ԵՐԵՐ
ԿՐԱՆԲԱՆԲՈՒԼԻ
ԵՐԳԵԱԼ
Գ . Հ . Ուլունիլէ
ԳԱՐ ՎԵՆԵՏԻԿԵԱՆ

Լրագրոյ տպարանը՝ Երևանի Կա-
թոլիկոսի տպարանը տպագրական օ-
րինաց համաձայն, հայերէն տառերով,
գիրք, տետրակ, յայտարարութիւն, նա-
մակ, լուսանկար, տոմար, անդորրա-
գիր, հարսանեաց և նշնեցիւոց հրաւէր
եւայլն . աժան գնով և մաքուր կերպով
տպագրելու պատրաստ ըլլալուն, հրա-
ուէր կը կարդալք ամեն անոնց՝ որոպագ-
րութեան պէտք ունին:

Սամաթիոյ Ս . Գէորգ եկեղեցւոյ կա-
ռածներէն փոստ ետեկ տուելու Դսեն-
եակ ունի վարձու ըլլալով, խնդրող կը
պարտաւորի եկեղեցւոյն խորհրդարանը
գլխիւ:

11 ՄԵՆԵԼԻԷ ԵՍԿԻ ՇԱՐԱԹ
Զօրապէք խանըտա Ալլարմ վէ
չէրիլը Գօստադ իլին մէ յիսնէսիլտէ
էնիլըլը բաղըլը քաթըլըլը տան մա-